

UITSPRAAK REGIONALE KLACHTENCOMMISSIE MIDDEN - NEDERLAND
24 januari 2022 (mondelinge uitspraak 20 januari 2022)

Zitting: 20 januari 2022 te Amersfoort.
De mondelinge behandeling heeft via beeld -en geluidsverbinding plaatsgevonden.

Klachtnummer: KC 2022 – 007

---

1. De klacht

De advocaat van klager dient namens hem een klacht in op grond van artikel 10:3 Wvggz ten aanzien van het vaststellen van wilsonbekwaamheid van klager (art.1:5 Wvggz), in combinatie met het opstellen van een zelfbindingsverklaring (art. 4:1, lid 2 Wvggz). Zij verzoekt om een schadevergoeding van 600 euro (conform de richtlijnen van de Stichting pvp), voor de schade die klager als gevolg hiervan heeft geleden.

2. De procedure

2.1. Bevoegdheid en ontvankelijkheid.

De klachtencommissie (in het vervolg: de commissie) verklaart de klacht niet ontvankelijk als een klacht in de zin van de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvggz).

2.2. Het verloop van de procedure

- Op 13 januari 2022 heeft de commissie de klacht van klager ontvangen. Klager heeft de commissie toestemming gegeven voor het inzien van het dossier.
- Op 17 januari 2022 zijn aangeklaagden en de overige betrokkenen, zoals bedoeld in artikel 5 van het klachtenreglement, van de klacht van klager in kennis gesteld.
- Op 17 januari 2022 zijn de schriftelijke uitnodigingen verzonden voor de hoorzitting op 20 januari 2022. De commissie heeft aangeklaagden verzocht een schriftelijke reactie op de klacht in te dienen. De commissie heeft geen schriftelijke reactie ontvangen.
- De hoorzitting heeft op 20 januari 2022 plaatsgevonden. Dezelfde dag is de beslissing, zie punt 7, aan klager, aangeklaagden en de advocaat medegedeeld (telefonisch).

Alle betrokkenen zijn van de ingebrachte stukken in kennis gesteld.

3. De feiten – voor zover van belang

Klager is geboren op .... Klager is al lange tijd bekend met schizofrenie, middelengebruik (waaronder cocaïne) en een antisociale persoonlijkheidsstoornis. Klager is laatstelijk opgenomen geweest met een psychotische decompensatie met katatonie.

Klager is medio 2021 met mw. L. en zijn ambulante behandelaar, dhr. drs. V., psychiater, een traject ingegaan teneinde een zelfbindingsverklaring voor klager te realiseren.

Op 1 december 2021 heeft de rechtbank Midden-Nederland, locatie Lelystad, een tussenbeschikking op het verzoek tot het verlenen van een zorgmachtiging verleend tot en met 1 februari 2022. Ter zitting verneemt de commissie van mw. L. dat de rechtbank op 17 januari 2022 de zorgmachtiging heeft verlengd tot 1 juni 2022.

Op 28 december 2021 verklaart mw. D., onafhankelijk psychiater, in een schriftelijk advies, op grond van eigen onderzoek, dat klager niet in staat is tot redelijke waardering van zijn belangen inzake een zelfbindingsverklaring, omdat klager op het moment van beoordeling niet in staat is tot een redelijke afweging en inschatting van de nodige behandeling.

Op 30 december 2021 verklaart dhr. B., geneesheer-directeur, schriftelijk het volgende:
“u heeft aangegeven een zelfbindingsverklaring op te stellen waarin u, onder anderen, aangeeft onder welke omstandigheden aan u verplichte zorg moet worden verleend om ernstig nadeel te voorkomen. De wet vereist dat u op het moment van opstellen van deze verklaring in staat moet zijn tot een redelijke waardering van uw belangen (wilsbekwaamheid). Na een beoordeling door een onafhankelijke, dat wil zeggen niet bij de behandeling betrokken, psychiater, is gebleken dat u op dit moment niet in staat bent tot een redelijke waardering van uw belangen. Daarmee is nu de zelfbindingsverklaring niet geldig. Op een later tijdstip kan opnieuw beoordeeld worden of u dan wel in staat bent tot een redelijke waardering van uw belangen.”

Klager heeft zijn zelfbindingsverklaring niet kunnen afronden vanwege de wilsonbekwaamheid die werd vastgesteld. Hij is op 5 januari 2022 met ontslag gegaan en is nu ambulantly in zorg.

4. Toelichting van klager

Klager geeft ter zitting aan dat mw. L. een toelichting op de klacht zal geven; deze wordt hieronder, voor zover van belang, samengevat en zakelijk weergegeven.

Gevraagd hiernaar antwoordt mw. L. dat klager en de behandelaar het niet eens zijn over de bij klager gestelde diagnose, maar dat zij het met elkaar eens zijn dat er enige vorm van behandeling nodig is op het moment dat klager een doorbraakpsychose krijgt.

Gevraagd hiernaar antwoordt mw. L. dat klager van mening is dat hij ten aanzien van de zelfbindingsverklaring wel wilsbekwaam geacht kan worden en dat hij ten aanzien van de doorbraakpsychoses wel voldoende ziekte-inzicht en -besef heeft. Hij wenst deze zelfbindingsverklaring zelf.

Gevraagd aan mw. L. wie niet goed zou hebben gehandeld en dus wordt aangeklaagd, antwoordt zij dat dit de organisatie is. Klager wil verder met de procedure om een zelfbindingsverklaring te krijgen en wil dat hij, zeker op dit punt, wilsbekwaam wordt geacht.

Gevraagd hiernaar antwoordt mw. L. dat klager zich met een zorgmachtiging gecombineerd met een zelfbindingsverklaring meer gehoord voelt. Klager meent dat de psychose niet door de drugs komt en dat hij is bereid is om zijn bloed eenmaal per maand te laten testen.

Gevraagd of klager alles heeft kunnen zeggen wat hij heeft willen zeggen en of er goed naar hem is geluisterd antwoordt hij dat hij niets meer te zeggen heeft.

5. Weerwoord van aangeklaagden op de klacht

Ter zitting hebben aangeklaagden verweer gevoerd; dit wordt hier onder, voor zover van belang, samengevat en zakelijk weergegeven.

Gevraagd hiernaar antwoordt dhr. B. dat de zorgverantwoordelijke en klager een zelfbindingsverklaring kunnen opstellen, waarbij de wet verplicht dat een onafhankelijk arts, een verklaring opstelt waaruit blijkt of klager tot een redelijke waardering van zijn belangen ter zake in staat is. Dhr. B. stelt dat de beoordeling in een fase was dat het met klager niet goed ging. De zorgverantwoordelijke kan de procedure om een geldige zelfbindingsverklaring tot stand te brengen opnieuw starten en afronden als klager wilsbekwaam wordt geacht.

Gevraagd hiernaar antwoordt mw. D. dat zij het eens is met dhr. B. over het afgeven van een zelfbindingsverklaring. Het wordt ook door haar gestimuleerd. Zij vertelt dat zij niet betrokken is bij de behandeling van klager, maar dat zij alleen als onafhankelijk psychiater de verklaring wilsbekwaamheid ten behoeve van zelfbindingsverklaring heeft opgemaakt. Op het moment van het onderzoek was klager volgens mw. D. absoluut niet wilsbekwaam, dat is een moment opname. Klager had niet alleen geen ziektebesef en -inzicht, hij moest uit zijn kamer worden gehaald, omdat hij niet goed wist waar het onderzoek over ging. Ook tijdens het onderzoek had mw. D. het idee dat klager niet wist waar het over ging en was zijn toestandsbeeld psychotisch.

6. Overwegingen van de Klachtencommissie

Gelet op de ingebrachte stukken en wat ter zitting is besproken komt de commissie tot de volgende overwegingen.

De commissie heeft bij de klacht de vaststelling van wilsonbekwaamheid van klager, in combinatie met het opstellen van een zelfbindingsverklaring op grond van artikel 10:3 Wvvgz. te beoordelen.

De commissie kan de verwijzing van mw. L. naar artikel 1:5 Wvvgz niet volgen. Dit artikel heeft betrekking op de zorgverantwoordelijke die de wilsonbekwaamheid vaststelt ten aanzien van de verplichte zorg. Artikel 1:5 Wvvgz heeft betrekking op de wilsbekwaamheid van een patiënt die de zorgverantwoordelijke dient vast te stellen bij het nemen van beslissingen, zoals genoemd in artikel 8:9 Wvvgz.

De commissie constateert voorts dat klager en de zorgverantwoordelijke een zelfbindingsverklaring kunnen opstellen. Dit is vastgelegd in artikel 4:1 Wvvgz. Voor het opstellen van een zelfbindingsverklaring staat in artikel 4:1 lid 7 Wvvgz dat een onafhankelijk arts een verklaring moet opstellen waaruit blijkt of betrokkene tot een redelijke verklaring van zijn belangen ter zake in staat is. De commissie stelt vast dat op 28 december 2021 een onafhankelijk psychiater klager heeft beoordeeld en schriftelijk heeft vastgelegd dat klager niet in staat is tot een redelijke waardering van zijn belangen. Deze beoordeling is naar de geneesheer-directeur gezonden die heeft bepaald dat er geen zelfbindingsverklaring tot stand kan komen nu klager wilsonbekwaam is op dit punt.

Het indienen van een klacht tegen de verklaring van de arts, zoals is opgenomen in artikel 4:1 lid 7 Wvvgz is geen klachtgrond volgens artikel 10:3 Wvvgz. Artikel 10:3 Wvvgz geeft immers een limitatieve opsomming van waartegen kan worden geklaagd. Artikel 4.1 lid 2, dat wel een

klachtgrond is, is in de deze kwestie niet aan de orde, aangezien wel inspanningen zijn verricht om tot een zelfbindingsverklaring te komen.

De commissie is op grond van het vorenstaande van oordeel dat de klacht over de wilsbekwaamheid, welke ziet op artikel 4:1 lid 7 Wvvgz en niet op artikel 4.1 lid 2, in combinatie met de zelfbindingsverklaring niet ontvankelijk is.

7. Beslissing

De commissie verklaart de klacht: **niet ontvankelijk**

Deze beslissing is genomen door:

Mw. mr. drs. A.M.M. van Breugel, voorzitter,
Mw. drs. A.C.M. Kleinsman, psychiater,
Dhr. drs. G.A. van Herk, lid op voordracht van de Centrale Cliëntenraad.

In aanwezigheid van mw. mr. A.L. Duimel, ambtelijk secretaris (maakt geen deel uit van de commissie)

Ondertekening: